

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE:

Příloha k protokolu o státní bakalářské zkoušce.

DIPLOMANT: KRAMÁROVÁ Lucia**Obor: Režie-dramaturgie ALD****Vedoucí písemné diplomové práce: prof. PhDr. Jana Pilátová**

Práce **Priestor pre plač** zkoumá vztah fenoménu absence a performance. Na téma „absence originálu“ zaostřuje skrze paměť a zapomínání, vtělenost, smrt, truchlení, rození, znovuzrození a zmrtvýchvstání (Kristus, Dionýsos i Dziady). Tak chce pochopit i touhu divadlem zpřítomňovat to postrádané, tvořit a umanutě vyvolávat přízraky.

Jak o tom autorka píše? Příklad s. 7-8: s Kantorovým divadlem smrti se dotýká metafyziky („*chmurná procedura OPAKOVÁNÍ je protestem a výzvou*“), a zároveň evokuje zážitek s jeho divadlem; nemusí ho popisovat, víme, že to je přechod od „dvojice paměť-smrt“ k „triádě performance-paměť-smrt“. Absence pohání k opakování, prázdné místo „*ťahá za oko a vytvárá funkčný rámec*“ (L.K.), a tak se ztělesněním přítomné nepřítomnosti stává ruina („*Nejkrásnější je na ní to, co zůstává vztyčeno navzdory sesouvání zbytku*“, Édouard Levé). Tudy se blížíme ke Grotowského představě divadla jako ruiny, opuštěného domu, která končí vzpomínkou na hledače pravdy; na konci jedné epochy v tušení té nové „*vyhledávali opuštěná místa, aby právě tam naplnili životní poslání*“. Citát z r. 1969 je stále aktuální; dnešní perspektiva tak umožní vnímat návraty k základům jako konstantu; odtud vyplynou úvahy o neuzavřenosti celku, který má spojení s minulostí, ale nebere nám svobodu pohybu a interpretace, protože „*Má vztah k prázdnotě a pomínutelnosti, ale i k plnosti a pevnosti.*“ Divadlu vlastní „*Idea opakovania si tak môže zachovať svoju silu oslobodenú od nárokov a nátlaku udržiavaného a oficiálneho.*“ (s.8) Imaginativní interpretace Lucie Kramárové, způsoby tázání, vzhled do souvislostí pomocí poesie, citace různých typů tvůrců i životních či divadelních událostí, vtahují čtenáře do spoluúčasti na opakovaném hledání smyslu divadla a snaze porozumět celku životních souvislostí.

Že se divadlem budí nebezpečné síly a vášně věděli svorně církevní otcové i racionalisté. Podezřelé jak ve světle rozumu, tak dogmatu, divadlo se vzpouzí rozumu a zůstává magickým „rouhačským obřadem“ (Mickiewicz). Není tedy divu, že spíše než bakalářskou práci, v níž čekáme ověřitelná konstatování a informace, předkládá diplomantka na toto téma hermeneutickou studii. Ačkoli nechce patřit k žádné myšlenkové škole, hermeneutické

je už předznamenání práce: „*Metodo, metodo, co po mě chceš? Dobře víš, že jsem okusil ovoce nevědomí...*“ (ironický dekadent Laforgue) a závěr („... *nevíme sice nic, ale zato to víme správně*“ - Jára Cimrman). Snažit se pochopit něco, co se vzpírá rozumění, je vzhledem k „hermeneutickému kruhu“ (částem mohu rozumět jen z celku, ale celek je přístupný jen skrze části) tradiční heroicko-komický akt poznávání.

Hans Geor Gadamer ho nobilituje tím, že do něj zahrnuje i bytí toho, kdo to přesto nevzdává; poznávání je sebezpoznáváním a poznáváním omezenosti vlastní perspektivy: zkušenostmi se můj horizont posouvá a mění; na proud proměn chápání metody neplatí, což Lucia Kramárová ví, proto předkládá právě takovouto práci. Podobné byly i její příspěvky na semináři *Tělo v historii* a těší mě, že v práci vidím i rozvíjení témat z něj. Luciiin smysl pro humor je přesný (vtip o smrti rodu ženského, či v 6. kpt. „Moja absencia“, v sousedství úlohy strážce rodinné paměti je tradovaná vzpomínka na „nedokončené zmizení“ (půlroční) Lucie pod padajícím prádelníkem díky spásným kšandám). Autorka se dotýká strachu tak, že to pomáhá brát rizika i smutek a bolest jako tu část života, bez které vlastně nevíme, co je radost. Tak celistvý způsob poznávání je životodárný. Jsem ráda, že mě Lucia pozvala ke své cestě a že je tak tvořivá, odvážná a samostatná.

Proč pokládám „Priestor pre plač“ za mimořádnou bakalářskou práci:

1. Přináší vlastní způsob ptaní a v souvislostech nachází odpovědi i další otázky.
2. Hledá spojení v těch, kdo se tak ptali už před ní, a ctí i spojitost mezi nimi.
3. Nežríská se „povinných“ ani módních autorů, ale budí i ty zapomínané.
4. Řádně cituje i parafrázuje (což je už vzácnost), uvádí zdroje i stránky. Cituje tvořivě a pečlivě vybírá; citace zde nejsou argumentem, ale trampolínou.
5. Práce je jasně strukturovaná (i když je 5. kpt. - „Absencia – slovo ženského rodu“ nečekaným zanořením k další rovině tázání, dobře vede k osobnímu závěru).
6. Má solidní oporu ve zdrojích i lehkost v jejich využití, má tah.
7. Je přesně citěná, myšlená i formulovaná.
8. Je v ní jen část toho, co by autorka mohla k věci dodat. (Např. volba citovaných autorů /příklad s.7-8/. Mohla by psát o jin-jangové vazbě Kantora a Grotowského a kontextu Lévého *Sebevraždy*.) Dovyslovení mi někdy chybělo, ale teď ty absence beru jako zanořenou část práce, jako ctnost stručnosti a oporu literární úrovně.
9. Práce otevírá prostor, do kterého stojí za to se vrátit, je rozehrávkou.

Předloženou práci Lucie Kramárové doporučuji k obhajobě

Datum: 23. června 2018

.....
podpis